Ψυχανάλυση και ψυχοσύνθεση (Μητροπ. Ναυπάκτου και Αγ. Βλασίου Ιερόθεος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 28 Νοεμβρίου, 2012

«ΣΤΩΙΚΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ ΑΙΡΕΣΙΣ»

Ένα ρεύμα που παρατηρεί κανείς να υπάρχη στην εποχή μας είναι οι ψυχολογικές αναλύσεις. Όλα ερμηνεύονται ψυχολογικά και μάλιστα ανθρωποκεντρικά. Αναπτύσσεται μια ανθρωποκεντρική, ουμανιστική ψυχολογία. Γίνεται λόγος για την **ψυχανάλυση** ως **μεθόδου ευρέσεως του εαυτού μας** και **μεθόδου αποκτήσεως ψυχικής ισορροπίας**. Όμως αν μελετήσουμε επακριβώς τα πατερικά κείμενα, θα διαπιστώσουμε ότι γίνεται σε αυτά λόγος περισσότερο για την ενοποίηση της ψυχής, δηλαδή για την ψυχοσύνθεση. Η ψυχή με την απομάκρυνσή της από τον Θεό έχει διασπασθή εσωτερικά, οπότε χρειάζεται να ενοποιηθή. Στην διδασκαλία τού αγίου Γρηγορίου του Παλαμά γίνεται λόγος και γι αυτό το θέμα.

Ο φιλόσοφος Βαρλαάμ ισχυριζόταν ότι η αγιότης και η τελειότης είναι αδύνατον να ευρεθούν «*άνευ διαιρέσεως και συλλογισμού και αναλύσεως*», γι’ αυτό συνιστούσε ότι εκείνος που επιθυμεί να αποκτήση την τελειότητα και αγιότητα είναι αναγκαίο να διδαχθή «***τας διαιρετικάς και συλλογιστικάς και αναλυτικάς μεθόδους***». Αλλά ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς αντικρούει αυτήν την άποψη, που είναι «***Στωϊκών τε και Πυθαγορείων αίρεσις***». Εμείς οι Χριστιανοί, διδάσκει ο άγιος Γρηγόριος, δεν θεωρούμε αληθινή γνώση αυτήν που βρίσκεται με λόγους και συλλογισμούς, «***αλλά την δι’ έργων τε και βίου αποδεικνυμένην ή και μη μόνον αληθής, αλλά και ασφαλής εστί και απερίτρεπτος***». Στην συνέχεια λέγει ότι δεν μπορεί κανείς ούτε τον εαυτό του να γνωρίση με **διαιρετικές, συλλογιστικές και αναλυτικές μεθόδους**, αν δεν καταστήση τον νου του «**άτυφον και απόνηρον**» με την **επίπονη μετάνοια και σύντονη άσκηση**. Όποιος δεν καταστήση το νου του άτυφο και απόνηρο, δηλαδή **όποιος δεν καθαρίση τον νου του**, δεν πρόκειται να αποκτήση την γνώση της πτωχείας του, που είναι ωφέλιμος αρχή της γνώσεως του εαυτού του.

Το χωρίο αυτό είναι σημαντικότατο. Γιατί **πολλοί σήμερα διδάσκουν ότι ο άνθρωπος μπορεί να έλθη σε γνώση τού εαυτού του με την αυτοανάλυση**

και ψυχανάλυση. Αλλ' **αυτό είναι πλάνη και μπορεί να οδηγήση τον άνθρωπο σε φρικτά αποτελέσματα.** Όταν κανείς αυτοαναλύεται, τότε **το πιθανότερο είναι να καταλήξη στην σχιζοφρένεια**.

Η ασκητική μέθοδος είναι απλή. Επιδιώκουμε, με τους τρόπους που διαγράψαμε προηγουμένως, δηλαδή με την τήρηση του νου, με την κάθαρση και την**επιστροφή του στην καρδιά** δια της μετανοίας και της νοεράς προσευχής, με την τήρηση των εντολών τού Χριστού, να τον ελευθερώσουμε από τις εικόνες και την αιχμαλωσία του στα αισθητά πράγματα και έτσι, επιστρέφοντας στην καρδιά, να δη την ερήμωσή του την εσωτερική. **Η γνώση του εαυτού μας γίνεται με την ενέργεια του Παναγίου πνεύματος**. Μόνον όταν η Χάρη τού Θεού με την δική μας εργασία φωτίση την ψυχή, γνωρίζουμε κάθε λεπτομέρεια του είναι μας με ακρίβεια. Γι' αυτό **η θεραπεία τού νου μας φανερώνει την ύπαρξη των παθών**, οπότε, φωτιζόμενοι από το Άγιο Πνεύμα και ενδυναμούμενοι από Αυτό, μπορούμε να πολεμήσουμε εναντίον τους.

(Απόσπασμα από: Θεραπευτική Αγωγή. Προεκτάσεις στην «Ορθόδοξη Ψυχοθεραπεία» 2, Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγ. Βλασίου Ιεροθέου, Έκδοση Δ' - Ιερά Μονή Γενεθλίου της Θεοτόκου (Πελαγίας) - Σελ.: 296-298)

(Πηγή ηλ. κειμένου: egolpion.com)

ΣΧΕΤΙΚΑ:

γ. Παΐσιος: "Αυτοί που δεν είναι καλά πνευματικά, είναι μερικοί ιερωμένοι που σπουδάζουν ψυχολογία για να βοηθήσουν τις ψυχές" (Σωτήρης Αδαμίδης, παθολόγος, διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αθηνών και διευθυντής Παθολογικής Κλινικής στο Ιατρικό Κέντρο Αθηνών)

Ο γέροντας Παΐσιος για την Ψυχολογία και Ψυχιατρική που δεν παραδέχεται την ψυχή

Η χριστιανική εναλλακτική λύση στην εκκοσμίκευση και την μοντέρνα ψυχοθεραπεία (Frank Schaeffer)

«Η κοσμική ψυχοθεραπεία» είναι συμβατή με τις αρχές και την ανθρωπολογία της Ορθοδοξίας; (Jean Claude Larchet, Καθηγητής Πανεπιστημίου)

Σχέση ψυχολογίας και πνευματικής ζωής κατά τον γέροντα Πορφύριο

Εξομολόγηση και Ψυχοθεραπεία (Πρωτοπρ. Κωνσταντίνος Στρατηγόπουλος)

Κατασκευάζοντας θύματα: τι επιφέρει η βιομηχανία της Ψυχολογίας στους ανθρώπους; (Επιμέλεια κριτικής Θωμάς Φ. Δρίτσας)

Ανθρωποκεντρική θεώρηση και ψυχολογική ερμηνεία των προβλημάτων του ανθρώπου (Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καρπενησίου κ. Νικόλαος)

Διαβάστε περισσότερα κείμενα του Σεβασμιωτάτου πατώντας εδώ

Δείτε περισσότερα για τις εκδόσεις της Ι.Μ. Γενεθλίου της Θεοτόκου πατώντας εδώ